

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0221U101764

Державний реєстраційний номер: 0116U001191

Відкрита

Дата реєстрації: 25-01-2021

1. Етапи виконання

Номер етапу: 1

Назва етапу: Дослідити селекційно-генетичні механізми збереження генофонду сільськогосподарських тварин та розвитку кількісних і якісних ознак продуктивності в популяціях локальних порід півдня України.

Початок етапу: 01-2016

Закінчення етапу: 12-2020

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Інститут тваринництва степових районів імені М. Ф. Іванова "Асканія-Нова" - Національний науковий селекційно-генетичний центр з вівчарства

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00497265

Підпорядкованість: Національна академія аграрних наук України

Адреса: вул. Соборна, буд. 1, смт. Асканія-Нова, Чаплинський р-н., Херсонська обл., 75230, Україна

Телефон: 380553861655

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Національна академія аграрних наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00024360

Адреса: вул. Суворова, буд. 9, м. Київ, Київська обл., 01010, Україна

Підпорядкованість: Кабінет Міністрів України

Телефон: 380442801085

Телефон: 380442802525

Телефон: 380442263284

E-mail: prezid@naas.gov.ua

WWW: <http://naas.gov.ua/>

Назва організації: Інститут тваринництва степових районів імені М. Ф. Іванова "Асканія-Нова" - Національний науковий селекційно-генетичний центр з вівчарства

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00497265

Адреса: вул. Соборна, буд. 1, смт. Асканія-Нова, Чаплинський р-н., Херсонська обл., 75230, Україна

Підпорядкованість: Національна академія аграрних наук України

Телефон: 380553861655

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 6591060

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 2161 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Дослідити селекційно-генетичні механізми збереження генофонду сільськогосподарських тварин та розвитку кількісних і якісних ознак продуктивності в популяціях локальних порід півдня України

Назва роботи (англ)

Explore the genetic-selection mechanisms of preservation of the gene pool of farm animals and the development of quantitative and qualitative performance traits in populations of local breeds in southern Ukraine.

Реферат (укр)

У роботі використовували наступні методи дослідження: зоотехнічні – оцінка показників продуктивності, відтворювальної, відгодівельної та м'ясної продуктивності; аналітичний – аналіз літературних джерел, біометричні і статистичні – збір і обробка селекційної інформації, визначення популяційно-статистичних параметрів із використанням комп'ютерного та програмного забезпечення. Сформовано інформаційно-аналітичні бази даних продуктивності сільськогосподарських тварин досліджуваних порід. Вивчено сучасний стан генофондових стад великої рогатої худоби, свиней та овець, їх кількісний склад, генеалогічну структуру. Визначено рівень відтворювальних та продуктивних ознак генотипів по стадах, лініям і родинам та за віком їх продуктивного використання. Виявлено генетичні особливості у піддослідних стадах. Розроблено модель збереження малочисельних популяцій порід сільськогосподарських тварин південного регіону України, яка базується на широкому спектрі моніторингових досліджень: кількісного складу поголів'я, структури порід генофондових стад, динаміки селекційних змін у популяціях, рівня генетичного потенціалу і племінної цінності генотипів, структури фенотипової та генотипової мінливостей, вибору ознак, що мають високий кореляційний зв'язок за основними господарсько корисними ознаками, використання принципів стабілізуючого відбору для консолідації і підвищення гомозиготності, визначення типу успадкування основних селекційних ознак, ступеня спорідненості, адаптаційної здатності, використання імуногенетичного аналізу генотипової структури популяцій генофондових стад.

Реферат (англ)

The following research methods were used in the work: zootechnical - assessment of productivity indicators, reproductive, fattening and meat productivity; analytical - analysis of literary sources; biometric and statistical - collection and processing of breeding information, determination of population-statistical parameters using computer and software. Information and analytical databases of farm animals productivity the studied breeds have been formed. The current state of the cattle, pigs and sheep gene pool their quantitative composition, and genealogical structure have been studied. The reproduction productive traits level of genotypes in herds was determined by lines and genera and by the age of their productive use. Revealed genetic features in the experimental herds. A model has been developed for the conservation of the farm animal breeds small populations in the Ukraine southern region. This model is based on a wide range of monitoring studies: the quantitative composition of the livestock, the structure of the breeds' gene pool herds, the dynamics of breeding changes in populations, the

level of genetic potential and breeding value of genotypes; the structure of phenotypic and genotypic variability, the choice of traits that have a high correlation with the main economically useful traits; using the principles of stabilizing selection for consolidation and increasing homozygosity; determination of the main breeding traits inheritance type, degree of relationship, adaptive ability; use of genotypes immunogenetic analysis of the gene pool herds populations structure.

Індекс УДК: 636.082, 636.082.13:574.1.2

Коди тематичних рубрик НТІ: 68.39.07

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Модель збереження популяцій локальних порід півдня України.

Назва продукції (англ): The model of local breeds populations conservation in the Ukraine south.

Очікувані результати: Методичні документи

Галузь застосування: Сільське господарство. Тваринництво.

Опис продукції (укр): Розроблено модель збереження малочисельних популяцій порід сільськогосподарських тварин південного регіону України, яка базується на широкому спектрі моніторингових досліджень: кількісного складу поголів'я, структури порід генофондових стад, динаміки селекційних змін у популяціях, рівня генетичного потенціалу і племінної цінності генотипів, структури фенотипової та генотипової мінливостей, вибору ознак, що мають високий кореляційний зв'язок за основними господарсько корисними ознаками, використання принципів стабілізуючого відбору для консолідації і підвищення гомозиготності, визначення типу успадкування основних селекційних ознак, ступеня спорідненості, адаптаційної здатності, використання імуногенетичного аналізу генотипової структури популяцій генофондових стад.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва, Підвищення продуктивності праці

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 01.2016-12.2020

Виробник продукції: ІТСП «Асканія-Нова»-ННСТЦВ

Споживачі продукції: Племінні тваринницькі ферми.

Перспективні ринки: Україна

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Спільні НДДКР

7. Бібліографічний опис

1. Дудка Е.И. Факторы повышения воспроизводительной способности свиноматок украинской селекции. Зоотехническая наука – важный фактор для создания сельского хозяйства европейского типа. Международный симпозиум. Молдова. 2016. С. 442- 447.
2. Дудка О.І.Породні особливості успадкування відтворювальних ознак свиней. Науковий вісник " Асканія-Нова". В.11. 2018. С.170-177.
3. Дудка О.І., Карвацька І.М. Використання прийомів стабілізуючого відбору в генофондових стадах свиней. Науковий вісник " Асканія-Нова". В.12. 2019. С.170-177.
4. Дудка О.І. Адаптаційна здатність та експлуатаційна цінність свиноматок генофондових стад. Науковий вісник " Асканія-Нова". В.13. 2020. С.245-256.
5. Писаренко А. В. Сравнительная оценка быков-производителей красной степной породы по качеству потомства. Зоотехническая наука – важный фактор для создания сельского хозяйства европейского тип : сб. статей междунар.

симпозиума. Молдова. 2016. С. 595–599.

6. Іовенко В. М., Вдовиченко Ю. В., Рукавнікова Г. І., Фурса Н. М. Наслідки мікроеволюційних процесів в популяції сірої української породи великої рогатої худоби. Науковий вісник «Асканія-Нова». 2016. Вип. 9. С. 136–146.

7. Фурса Н. М. Рівень відтворювання та плодючості маток асканійської популяції сірої української породи великої рогатої худоби. Науковий вісник «Асканія-Нова». 2018. Вип. 11. С. 143–156.

8. Писаренко А. В. Вплив бугаїв-плідників червоної степової породи на тривалість використання і довічну продуктивність потомства. Проблеми виробництва і переробки продовольчої сировини та якості і безпечності харчових продуктів : зб. наук. праць II Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 трав. 2020 р. Житомир : Поліський національний університет, 2020. С. 139–145.

9. Voronenko V., Pysarenko A., Buiuklu M. The Current State of the Red Steppe Breed Cattle Gene Pool Conservation in Ukraine. Journal of Mountain Agriculture on the Balkans. 2020. №23 (4) P. 1–11.

10. Жарук П. Г., Кудрик Н. А., Заруба К. В. Методика оцінки генетичних змін в популяціях овець різних напрямів продуктивності. Вівчарство і козівництво. 2017. Вип. 2. С. 46–60.

11. Корбич Н. М., Заруба К. В., Масюк Ю. Ю. Вплив типу народження ягнят на показники смушкової продуктивності овець асканійської каракульської породи. Таврійський науковий вісник. 2019. № 110 (2). С. 58–63.

12. Лисенко Л.Б., Корбич Н.М., Заруба К.В. Показники продуктивності ягнят різних смушкових типів асканійської каракульської породи. Проблеми виробництва і переробки продовольчої сировини та якості і безпечності харчових продуктів : зб. наук. праць II Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 трав. 2020 р. Житомир : Поліський національний університет, 2020. С. 43–47.

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 198

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Буюклу Микола Іванович

Дрозд Світлана Леонідівна

Дудка Олена Іванівна (к. с.-г. н., с.н.с.)

Заруба Костянтин Віталійович (к. с.-г. н., с.н.с.)

Карвацька Інна Михайлівна

Кудрик Неоніла Анатоліївна (к. с.-г. н., с.н.с.)

Могилянська Світлана Василівна (к. с.-г. н.)

Писаренко Андрій Вікторович (к. с.-г. н.)

Фурса Наталія Миколаївна

Керівник організації:

Вороненко Володимир Іванович (к. с.-г. н., с.н.с.)

Керівники роботи:

Іовенко Василь Миколайович (д. с.-г. н., професор)

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.